

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Liber sextus Decretalium

Bonifatius <VIII., Papst>

[Basel], 10. Dez. 1477

De desponsatione impuberum

[urn:nbn:de:bsz:31-321569](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-321569)

Ex sponsalibus emant ab declaratōem eorū q̄ no-
nō dicitur q̄ si quis desponsauerit. nō s. e. t. ad audi-
entiam rationalia non inducūt publice honesta-
tis iusticiam. vt dicitur in fi-
Certis. vt si p̄miserit ducē bertā filiam ticij. incerta sunt
q̄ p̄miserit ducere vnā ex filiabus ticij. ad B. s. e. ex l. i. j.

Consanguinitatis. s. infra gradum quartū. s. s. nō dicitur q̄ iste erat casus. s. e. ad audiētā
Affinitatis in p̄mo genere et quarto gradu vel citius. s. de consan. a. f. non dicitur tūc talis affirmas annulat matrimonium q̄n- do precessit secus si secuta fuerit. s. eo q̄ cognō. consan. v. s. hie. discretiōnem
Frigiditatis. s. de fr. g. p. totum
Religionis p̄cedentis. q̄ tūc nullū est m̄mōmū ul' spōsalia si se quitur tunc dissoluit sponsalia. vt. s. de ouer. cōiū. ex publico. et. c. ij. h.

De spōsalibus et m̄mōnio.

Ex sponsalibus pu-
ris et certis etiaz
si consanguinitatis
affinitatis frigiditatis re-
ligionis aut alia quauis
rōne sint nullā dūmō non
sint nulla ex defectu cōsen-
sus oritur efficax ad impe-
diendū et dirimendū seq̄n-
tia sponsalia ul' m̄mōnia
nō aut ad p̄cedētia dissol-
uendū impedimentum iu-
sticie publice honestatis.

Quare ille qui spōsalia
pure ac det̄mate cū aliq̄
muliere contraxit et postmo-
dum cū sc̄da p̄oris consan-
guinea idem fecit ex prio-
rū sponsalioz vigore qui-
bus p̄ publice honestatis
iusticiā ex secūdis spōsali-
bus subsecutā m̄mō de ro-
gata ad m̄mōniū cōt̄bedū

Consensus. puta
contracta ab infante vt futurō s. e. dilect̄. de spō. im-
pu. l. r. s. et. c. accessit
Dissolueduz. b̄n-
ces qui dicebāt mōachū sacerdo-
tem frigidū et similes p̄sonas contrahēdo cū aliqua. impe-
dire omēs cōsanguineos contrahere cū eadē. vt nō. m̄mō. m̄
p̄dco. c. si quis desponsauerit publice em̄ honestus est
Publice. ho. s. e. spōsali-
ex quo q̄ consanguineus
meus cōsensit in tertā q̄ ego illā h̄re non possim
Idem fecit. s. q̄ spōsalia. contraxerit. spōsalia h̄o sūt
futuraz nuptiaz p̄missio. ff. e. t. l. i. j. q. v. n. r. a. t. e. s. vñ
aduert. e. si cū p̄mā contraxerit de futuro. et postmodū cū se-
cūda cōsanguinea in phibito gradu eodē mō contraxit. et
sc̄dam cognouit nec p̄mā h̄re poterit p̄pter affinitatē su-
peruenientē q̄ soluit spōsalia de futuro. ut. s. s. eo q̄ cog-
sangu. v. s. hie. venies. j. et. c. ex l. i. s. sc̄dam habere nō po-
terit. q̄ publice honestatis iusticia illum contractum impe-
dit et dirimit. vt. s. p̄. r. e. n. i. ueniens affinitas dissol-
uat sponsalia de futuro si
perueniens tñ iusticia publice honestatis ipsa nō dissol-
uit et merito. sc̄da em̄ sponsalia tollunt p̄ publice hone-
statis iusticiā ex p̄mis inducta. nō ergo ex secūdis p̄t eē
honestas que tollat p̄mā. et est. si. l. v. j. di. si quis
Obligatus. m̄ cum alia. ip̄sus consanguinea cōtra-

heret p̄ verba de p̄nti. s. e. si inf. vel supueniret aliqd̄ de
h̄is impedimentis que dixi in sūmula circa p̄n-
o Ille vero. reprobāt opinio inno. nō. de spō. duozū
c. i. vbi dicebat q̄ p̄ sponsalia sub additōne contracta in-
ducitur publice honestatis iusticia. host. tra. s. eo. ad
audientiaz

Eū p̄mā manet obligat̄
Ille h̄o q̄ sponsalia cū
aliq̄ muliere sub additōe con-
traxit si postmodū ante cō-
ditōis euentū cū alia p̄o-
ris cōsanguinea p̄ verba con-
traxit de p̄nti cū secūda t̄
manere debet. cum ex
spōsaliibus additōnalibus
ante cōditōnem extan-
tem sicut cōsensum non ha-
bentibus et incertis nulla
publice honestatis iusti-
cia oriatur. **D** m̄fa. v. i. j.

De spōsaliōe ipubez.

Infantes adim-
uicem vel vn̄ ma-
ior septennio et al-
ter minor sponsalia cōtra-
xerunt ip̄si vel parentes p̄
eis nisi per cohabitatio-
nem eorum mutuam. seu
alias verbo vel facto ip̄-
forum liquido appareat.

fūrgit a die contractus. sed a die additōis. et ideo publica
honestas que p̄uenit additōem habet m̄mōmū impe-
dire et dirimere. ut. s. i. r. e. n. cū p̄ hoc reddat̄ inabil' p̄-
me de iureiu. quemadmodum ligas nisi interueniat car-
e. **C**ōditōez. hec vera intel-
mis copula q̄ tūc recedi-
tur a additōe. de cōdi. ap. de illis. sic eēt ibi cōsensu et ma-
trimoniū. vñ tum p̄pter affinitatē. tū p̄pter iusticiam nō
teneret m̄mōniū postea cū cōsanguinea contractū et intelli-
ge de additōe honesta nō de tali que habeatur. p̄ nō ad-
fecta. s. de adi. ap. c. vi. q̄ illa inducerent publicam ho-
nestatem. ac si pure contracta fuissent. Et nō. host. s. e. ad
audientiam. q̄ si q̄s sub tali additōe contrahat cum aliq̄. p̄-
mitto q̄ te ducā in vxorē si deo et eccie placuerit. postea
opto impedimento et soluis sponsalibus contrahat cū cō-
sanguinea illius tenet contractus. et licz hec additō intelli-
gatur et si non apponāt. tamen q̄n non exp̄m̄t cōsensu
purus remanet. additōes em̄ tacite non faciūt obligatōez
additōnales. ff. de adi. et demon. l. additōes extrinsec̄. et
nō. de iureiu. quemadmodū. tacitū tñ si exp̄m̄t facit rem
additōnalē. ff. de le. i. si ita legatū. g. i. vbi additō si uolet
posita in persona legatarij facit conditionale legatum.
et expressa nocent que non expressa non nocent. ff. de
re. iur. expressa

An. sec̄ h̄ post
q̄ tūc nō deess̄ cō-
sensu. s. esset p̄ m̄s
ac si a p̄ncipio pure
contraxisset
Presēt. quid si
contrahit p̄ verba de
futuro. nunquid sol-
luta sūt p̄mā spōsalia
conditionalia ēz
do q̄ sic. si enim pri-
ma sponsalia indu-
cunt publice honestatis iusticiam. per
iusticiā publice ho-
nestatis supuenien-
tem ex secūdis non
soluuntur. ut i. p̄-
Rū. sed si p̄mā non
inducit iusticia. pu-
to q̄ p̄ iusticiam su-
peruenientem ex se-
cūdis bene soluan-
tur p̄mā. licet in ve-
ritate p̄mā spōsalia
dicenda non sint. ex
quo cōsensu defe-
cerat. vt h̄. sic enim
est in alijs impedi-
mentis de eo q̄ cog-
cōsā. v. s. hie. venies.
cum si. vñ si p̄
secundum contrac-
tum supueniat addi-
tio dico q̄ p̄mā m̄-
mōmū consumat̄
non potest. publica
em̄ honestas nō im-

De spons. et ma.
De d'p'pon in pub.
De cog. spi.

Infantēs hīj strahere spōsalia nō pnt cū et al
illa qd videat ignorat. C. de fal. mone. l. i. ad b
s. e. li. de tē. or. nullus. C. de iur. deli. si infanti
b Septēnio. no. qz i3 quo ad pubertatez sit in serū dēa
in nūo ānoz. s. e. pubēs. a. c. otinebat. q ad infātiāz se
cus. qz vī qz infās minor septēnio ut hī a. s. e. lras. et. c.
accessit

Eis ignorātib9
vel scētib9 nō curo
licet aliter in maiō
ribus ut i. s. porro
d Verbo. qz post
septēniū adiuicēz
vocant se sponfos.
e Vel factō. vt qz
p9 septēniū secū ia
cet vel eā osculatur
vt spōsus vel hīs.
h. et sic nō refert an
qd fiat verbo vī fa
cto de ap. dilci. et. c.
ut nīz. a. ad b. cor.
de resti. spo. ex pte
f Conualefcunt. i.
de reg. iur. non fir/
ma. et intelligo p
hoc. c. solutōz quā
dixi. i. de re. iur. non
firma. eo. li. s. q. so
lo tps tractū nī fir/
ma. qd a pncipio nī
valebat. s. nouo sub
sequēti osensu inter
dum tacito interdū
expōso bñ vt hī vi/
des. et ibi pleni9 di
s. Inducunt. i. n.
s. c. p. p. p. p. p. p.

Supplebat. s. s.
spon. iuuenis. et. c.
ad id qd. s. e. pube
res. et. c. de illis. Et
sic no. qz si malicia
supplebat etate con
trahere potuerunt
mīmoniu. a. cor.
s. e. c. vl. a. c. de ill.
et est hī opī. tan.
et host. q. dixerūt in
p. b. de. de. ill. q. ad
hī ut teneat mīmos

In qbus malicia supplet requiritur
qz inuicē se cognouerit cū de hī alit ostare nō possit ex q
sūt minores. S3 gof. ibi ostra. cui cor. b. inno. et abbat
et hoc vix est et hī approbat. Quid si puer minor. xij.
ante multas mulieres cognouit. mulier minor. xij. ante a
pluribus est cognita hīj otrahunt mīmonium. qf etes
diceret tale mīmoniu pter carnalē adiuicem copulam
non tenete. s. approbat qd no. ala. tā. b. gof. innocē. et
l De futuro. host. s. e. a nobis. et pbabatur olim hī
p decre. s. e. attestatōes. et. c. vl. et. s. de adi. ap. sup. eo
sepe em ex id qd agiē tacita nasciē obligatio. ff. cōmo
hī is qui cōmodatum. s. vl. s. alia. vnde nō videbātur.
k Matrimoniū. et nō spōs. spōsalia. ad b. s. s. of. del.
cū sup. ff. de spō. q. situm. s. hī qd alteri vel sibi. l. multū in
terest. nec mīmoniu. qz etas p. hībebat. s. p. m. falsus

et hī vides. et sic nota illis gñale si nō v3 vt ago valeat
vt valere p. s. e. a nobis. s. cohabitauerūt vel se coniu
l Modū aliū. ut qz simul. ges noiabāt. a. amplexabā
tur vt diuges. stis. statim g fugē d3 q cito pī. qd dic.
m Puberta. vt. s. s. spō. ad id qd. et reprobat opī.
pe. de sap. no. s. e. t. c. vl. p. abbatē n. Porro dclarat

notata p innocen. a
host. s. de resti. spo
li. ex pte
o Pro filijs. nī eis
mādāt b9. qz tūc i3
est ac si ipi oēs bēnt
s. e. li. s. p. c. vl.
p Contradixerint
ēgo q tacz hoc casu
nō ofctur. i. de re. iu
t. q. tacz. t. hīf. cor.
q Spōsalia. ostra
dā p pntes et i3 ea
dem rōe intelligas
de quolibet alio. s.
de spon. ad id qd. a.
s. s. ma. ostra. ostra
interdic. ec. c. i. qd
huic bñ cor. s. et b
ibi tenet host. Sed
inno. ibi no. contra
rium dicēs spāle in
p. e. vt nomme filie
pntis et non otradi
centis possit sponfa
lia cōtrahere. ff. de
spon. hī q pntis. et. l.
se. C. de nup. vidue
secus in tutore. ff. s.
spō. si puelle. et non
ob. s. spō. ad id qd
qz ibi inuenit car
nalis copla. alias se
cus fm eū. Sed ve
t9 videē quod dic
host. i3 b. videatur
ibi tenē opī. innocē.
et q de. illa nō loq
tur de expōso osen/
su. pbāt quia quas
re posuisset pa. ibi
verba q sapiūt taci
tū osēhū. Itē non in
uenim9 q pnt9 con
sensū aliqd in ostra

De cognatione spiritali

Edū inter bapti
satum et illū q euz
suscipit de baptis
mo ac inter eūdē bap
satū et suscipientes filios
et vxorem ante susceptio
nem carnaliter cognitam

Edum in bap. cognatōem spūale. qd est. i. rē
ta. de hoc. xxx. q. nij. si q s. vnus. m. vl. glo.
e Cognatā. secus si p9 fiat vxor. vel si pus erat vxor. p9
et non pus carnaliter sit cognita. qz p vnionem carnis se
quētē nī pē trā hī in vnionē spūalē pcedētē. xxx. q. nij. post
vxoris vir ergo et vxor omnicat sibi actiones spūales

Non est bap. cognatōem spūale. qd est. i. rē
ta. de hoc. xxx. q. nij. si q s. vnus. m. vl. glo.
e Cognatā. secus si p9 fiat vxor. vel si pus erat vxor. p9
et non pus carnaliter sit cognita. qz p vnionem carnis se
quētē nī pē trā hī in vnionē spūalē pcedētē. xxx. q. nij. post
vxoris vir ergo et vxor omnicat sibi actiones spūales